

Niniejsza karta bezpieczeństwa powstała w oparciu o wymagania Rozporządzenia (UE) 2023/988 w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (GPSR). Celem jest ochrona użytkowników przed potencjalnymi zagrożeniami wynikającymi z nieodpowiedniego użytkowania garnków. Ostrzeżenia są sformułowane w sposób prosty i zrozumiały, dostępny dla szerokiego grona odbiorców, w tym osób starszych oraz osób z ograniczeniami ruchowymi.

Ostrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa użytkowania GARNKÓW

Ogólne zagrożenia i środki ostrożności:

1. Ogólne środki bezpieczeństwa

- Używaj garnka wyłącznie zgodnie z jego przeznaczeniem i instrukcją producenta.
- Przed pierwszym użyciem sprawdź garnek pod kątem uszkodzeń – pęknięcia, odpryski, poluzowane uchwyty lub uszkodzona pokrywa mogą stanowić zagrożenie.
- Sprawdź w instrukcji producenta, do jakich źródeł ciepła przeznaczony jest garnek (kuchnia gazowa, elektryczna, indukcyjna, piekarnik) – użycie na nieodpowiednim źródle ciepła może go uszkodzić lub stworzyć zagrożenie.
- Trzymaj garnki poza zasięgiem małych dzieci – gorące garnki i gorąca zawartość mogą powodować poważne oparzenia.
- Nie modyfikuj garnka ani jego elementów – szczególnie nie dorabiaj własnych uchwytów ani nie naprawiaj poluzowanych uchwytów nieodpowiednimi materiałami.

2. Zagrożenia termiczne i oparzenia

- Garnek podczas gotowania osiąga bardzo wysokie temperatury – nie dotykaj metalowych elementów garnka gołymi rękami podczas gotowania i przez długi czas po zdjęciu z ognia.
- Zawsze używaj odpowiednich rękawic kuchennych lub uchwytów termoochronnych przy przenoszeniu gorącego garnka.
- Uchwyty garnka mogą się nagrzewać – szczególnie przy długim gotowaniu lub przy użyciu garnka z metalowym uchwytem w piekarniku; zawsze sprawdzaj temperaturę uchwytu przed chwytem.
- Nie pozostawiaj gorącego garnka na krawędzi blatu kuchennego – grozi to jego ześlizgnięciem i poważnymi oparzeniami.
- Przy przelewaniu zawartości gorącego garnka używaj rączki garnka lub chochli – nigdy nie trzymaj samego garnka bez uchwytów.
- Nie przenoś garnka z gorącą zawartością ponad głowę ani nad innymi osobami – rozlanie gorącej zawartości grozi poważnymi oparzeniami.
- Po zdjęciu garnka z ognia postaw go na ciepłoodpornej podkładce lub kratce – gorący garnek może uszkodzić blat kuchenny lub wywołać pożar w kontakcie z materiałami łatwopalnymi.

3. Bezpieczeństwo

- Nie otwieraj gwałtownie pokrywkę garnka podczas gotowania – para gromadząca się pod pokrywką może powodować oparzenia rąk i twarzy; uchylaj pokrywkę powoli, kierując strumień pary od siebie.
- Przy zdejmowaniu pokrywkę pochyl ją tak, aby para uciekała w stronę przeciwną do Ciebie i innych osób w kuchni.
- Nie używaj garnka z pokrywką z pękniętego lub odprysniętego szkła – odłamki szkła mogą dostać się do żywności lub spowodować skaleczenia.

- Gorąca pokrywka szklanego lub metalowego garnka może być tak samo gorąca jak sam garnek – zawsze używaj rękawic lub suchej ściereczki przy jej zdejmowaniu.
- Nie kładź gorącej pokrywki szklanej na zimnej, mokrej powierzchni – szok termiczny może spowodować jej pęknięcie.
- Regularnie sprawdzaj stan pokrywki – poluzowany uchwyt, pęknięcia lub uszkodzone uszczelki wymagają wymiany pokrywki.

4. Szybkowar - szczególne zasady bezpieczeństwa

- **OSTRZEŻENIE KRYTYCZNE:** Szybkowar pracuje pod wysokim ciśnieniem pary – nieprawidłowe użytkowanie lub niesprawny zawór bezpieczeństwa może spowodować gwałtowne wyrzucenie pokrywki lub wrzątku; zawsze przestrzegaj instrukcji producenta.
- Przed uruchomieniem szybkowaru upewnij się, że zawór ciśnieniowy, uszczelka i zamknięcie pokrywki są w dobrym stanie i prawidłowo zmontowane – nigdy nie używaj szybkowaru z uszkodzonymi elementami układu ciśnieniowego.
- Nie napełniaj szybkowaru powyżej maksymalnego poziomu napełnienia wskazanego przez producenta (zazwyczaj 2/3 pojemności) – zbyt duża ilość zawartości może spowodować zablokowanie zaworu i niekontrolowany wzrost ciśnienia.
- Przed otwarciem szybkowaru zawsze wyłącz źródło ciepła i poczekaj aż ciśnienie całkowicie opadnie – sprawdź wskaźnik ciśnienia lub poczekaj aż para przestanie się wydobywać z zaworu.
- Nigdy nie próbuj otwierać szybkowaru pod ciśnieniem – może to spowodować śmiertelny wyrzut gorącej zawartości.
- Nie gotuj w szybkowarze produktów o dużej zawartości skrobi i pian (jabłka, makaron bez dużej ilości wody, ziarna fasoli bez namaczania) bez sprawdzenia w instrukcji – mogą blokować zawór bezpieczeństwa.
- Regularnie sprawdzaj i wymieniaj uszczelkę szybkowaru zgodnie z zaleceniami producenta – zużyta uszczelka nie zapewnia szczelności i może prowadzić do nieszczelności pod ciśnieniem.
- Po każdym użyciu dokładnie czyść i sprawdzaj zawór bezpieczeństwa i zawór ciśnieniowy – zanieczyszczenia mogą je blokować.

5. Bezpieczeństwo materiałów kontaktujących się z żywnością

- Upewnij się, że garnek posiada certyfikat dopuszczenia do kontaktu z żywnością zgodny z Rozporządzeniem (WE) nr 1935/2004.
- Nie gotuj w garnkach z widocznymi uszkodzeniami powłoki (łuszczenie, głębokie zarysowania, odpryski) – cząstki powłoki mogą przedostawać się do żywności.
- Nie używaj garnków z odpryskami lub ubytkami powłoki emaliowanej – odsłonięty metal może korodować i uwalniać metale ciężkie do żywności.
- Garnki aluminiowe bez powłoki mogą reagować z kwaśnymi produktami (pomidory, cytrusy, ocet) – sprawdź zalecenia producenta lub używaj garnków ze stali nierdzewnej lub z powłoką do gotowania kwaśnych potraw.
- Regularnie sprawdzaj stan uszczelki pokrywki – zużyte uszczelki mogą uwalniać substancje chemiczne do żywności podczas gotowania.

6. Bezpieczeństwo garnków żeliwnych

- Garnki żeliwne są bardzo ciężkie – zachowaj ostrożność przy przenoszeniu gorącego garnka żeliwnego; używaj grubych rękawic kuchennych i trzymaj obiema rękami.
- Garnki żeliwne bez powłoki wymagają sezonowania (naolejowania) przed użyciem i regularnej konserwacji – zapoznaj się z instrukcją producenta.

- Nie gotuj w garnkach żeliwnych bez powłoki przez długi czas potraw kwaśnych (pomidory, cytrusy, ocet) – kwasy powodują korozję żelaza i mogą nadawać żywności metaliczny smak.
- Gorący garnek żeliwny pozostaje gorący bardzo długo po zdjęciu z ognia – zachowaj szczególną ostrożność i zawsze postaw go na ciepłoodpornej podkładce.
- Metalowe uchwyty garnków żeliwnych nagrzewają się tak samo jak garnek – zawsze używaj rękawic kuchennych.
- Nie zanurzaj gorącego garnka żeliwnego w zimnej wodzie – szok termiczny może spowodować jego pęknięcie.

7. Środki ostrożności przy używaniu piekarnika

- Przed włożeniem garnka do piekarnika sprawdź w instrukcji producenta maksymalną dopuszczalną temperaturę piekarnika dla danego modelu.
- Nie wszystkie garnki nadają się do użycia w piekarniku – szczególnie garnki z plastikowymi uchwytami lub pokrywkami nie tolerują wysokich temperatur piekarnika.
- Po wyjęciu garnka z piekarnika zawsze używaj rękawic kuchennych – cały garnek, łącznie z uchwytami, jest rozgrzany do temperatury piekarnika.
- Gorący garnek wyjęty z piekarnika wygląda identycznie jak zimny – zawsze traktuj garnek po wyjęciu z piekarnika jako gorący i odpowiednio go oznaczaj (np. ściereczką na uchwycie) dla pozostałych domowników.

8. Indukcja i kompatybilność

- Nie wszystkie garnki nadają się do gotowania na płytach indukcyjnych – do indukcji wymagane jest dno magnetyczne; sprawdź oznaczenie producenta lub przetestuj magnesem.
- Nie używaj garnków ze stali nierdzewnej bez ferromagnetycznego dna na kuchni indukcyjnej – nie będą się nagrzewać lub będą działać nieprawidłowo.
- Nie zostawiaj gorącego garnka na zimnej płycie ceramicznej lub szklanej bez odpowiedniej podkładki – może spowodować uszkodzenie płyty lub szok termiczny.

9. Konserwacja i mycie

- Przed myciem odczekaj, aż garnek całkowicie ostygnie – wlewanie zimnej wody do gorącego garnka (szczególnie żeliwnego i ceramicznego) powoduje szok termiczny mogący prowadzić do pęknięcia.
- Sprawdź w instrukcji producenta, czy garnek nadaje się do mycia w zmywarce – wiele modeli (szczególnie żeliwnych, z powłoką nieprzywierającą i emaliowanych) wymaga mycia ręcznego.
- Garnki żeliwne po umyciu dokładnie wysusz i natłuść cienką warstwą oleju – zapobiega to korozji i utrzymuje właściwości nieprzywierające.
- Nie mocz garnków żeliwnych w wodzie przez długi czas – powoduje to korozję.
- Regularnie sprawdzaj stan uchwytów – poluzowane śruby lub uszkodzone mocowania uchwytów wymagają natychmiastowej naprawy lub wymiany garnka.
- Do mycia garnków z powłoką nieprzywierającą używaj miękkiej gąbki i łagodnego detergentu – metalowe szczotki i środki ścierne niszczą powłokę.

10. Przechowywanie

- Przechowuj garnki w suchym miejscu – szczególnie garnki żeliwne i stalowe są podatne na korozję w wilgotnym otoczeniu.
- Przy układaniu garnków na sobie używaj miękkich przekładek (papierowych ręczników, tkanin) – chroni to powłoki i uchwyty przed uszkodzeniami.
- Nie wieszaj garnków za poluzowane lub uszkodzone uchwyty – garnek może spaść i spowodować obrażenia lub uszkodzenia.
- Przechowuj garnki z pokrywkami lekko uchylonymi lub oddzielnie – zapobiega to powstawaniu nieprzyjemnych zapachów wewnątrz.

11. Utylizacja

- Metalowe garnki bez powłoki (stal, żeliwo, aluminium) oddaj do zbiórki metali lub punktu recyklingu.
- Garnki z powłoką nieprzywierającą (PTFE, ceramiczną, emalit), oddaj do punktu zbiórki odpadów lub sklepu prowadzącego zbiórkę zużytego sprzętu kuchennego.
- Plastikowe uchwyty i elementy segreguj zgodnie z lokalnymi przepisami dotyczącymi recyklingu tworzyw sztucznych po demontażu.

12. Ostrzeżenia dla szczególnych grup użytkowników

- Dzieci nie powinny samodzielnie obsługiwać gorących garnków – szczególnie przy przelewaniu gorącej zawartości i obsługiwaniu szybkowarów.
- Osoby starsze oraz z ograniczeniami ruchowymi powinny zachować szczególną ostrożność przy przenoszeniu ciężkich garnków (szczególnie żeliwnych) – rozważ stosowanie lżejszych modeli.
- Osoby z drżeniem rąk lub problemami z uchwytem powinny korzystać z garnków z pomocą lub nadzorem innej osoby, aby uniknąć oparzeń gorącą zawartością.
- Osoby używające szybkowaru po raz pierwszy powinny dokładnie zapoznać się z instrukcją obsługi i wykonać kilka próbnych gotowań wody bez żywności, aby zrozumieć działanie zaworów bezpieczeństwa.
- Jeśli garnek wykazuje wady fabryczne, uszkodzenia powłoki, poluzowany uchwyt lub niesprawny zawór (szybkowar) – skontaktuj się z dostawcą lub producentem w celu reklamacji lub wymiany.

Znaczenie stosowania się do ostrzeżeń

Zastosowanie się do powyższych ostrzeżeń minimalizuje ryzyko uszkodzeń ciała, awarii urządzenia oraz strat materialnych. Ignorowanie zaleceń może prowadzić do poważnych zagrożeń zdrowotnych i materialnych. Dbaj o bezpieczeństwo swoje i swoich bliskich.